

בבית המשפט העליון

בש"פ 3381/23

לפני: כבוד הנשיאה (בדימ') אי חיות

התובע בתיק 965170/7 (בית
הדין הרבני האזורי בתל אביב-
יפו): פלוני

נגד

הנתבעת בתיק 965170/7 (בית
הדין הרבני האזורי בתל אביב-
יפו): פלונית

הודעה לפי סעיף 7א(ב), לחוק בתי דין דתיים (כפיית
ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956;
עמדת התובע מיום 4.7.2023;
עמדת הייעוץ המשפטי לשיפוט הרבני מיום 5.7.2023;
עמדת הנתבעת מיום 11.9.2023

בשם התובע בתיק 965170/7
(בית הדין הרבני האזורי בתל
אביב-יפו): עו"ד שולמית אלדן

בשם הנתבעת בתיק 965170/7
(בית הדין הרבני האזורי בתל
אביב-יפו): עו"ד שלמה אייזנשטיין

בשם הייעוץ המשפטי לשיפוט
הרבני: עו"ד עפר יעקב

החלטה

ענייניו של ההליך דנן במספר קנסות שהוטלו על הנתבעת בתיק 965170/7 בבית
הדין הרבני האזורי בתל אביב-יפו (להלן: בית הדין), בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק בתי
דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות).

1. התובע והנתבעת נישאו בשנת 2012 והביאו לעולם שני ילדים (להלן: הקטינים). בשנת 2013 הגיש התובע תביעת גירושין לבית הדין, אך הנתבעת סירבה להתגרש. בשנת 2015 טען התובע בפני בית הדין כי הנתבעת מונעת ממנו ליצור קשר עם הקטינים, והנתבעת השיבה כי התובע סובל מבעיות נפשיות ומהווה סיכון לקטינים. בהמשך לכך הפנה בית הדין את הצדדים לשירותי הרווחה. בסוף שנת 2015 הודיעו גורמי הרווחה כי הנתבעת אינה מביאה את הקטינים למפגשים, והתובע ביקש להעביר את הקטינים למשמורתו. בספטמבר 2016 המליצו גורמי הרווחה להעביר לתובע את המשמורת על הקטינים, ובפברואר 2017 החליט בית הדין לקבל את ההמלצה – אך משהודיעה הנתבעת כי היא מוכנה לשתף פעולה עם גורמי הרווחה, במרץ 2017 הורה בית הדין על השהיית תוקף החלטת המשמורת. עם זאת, בעקבות עדכוני גורמי הרווחה לפיהם הנתבעת מקשה על קיום הקשר בין התובע לקטינים, הורה בית הדין על חידוש תהליך העברת המשמורת. הדיון בהליך הושהה למשך תקופה עקב בקשת הנתבעת לפסילת מותב בית הדין, אך טענת הפסלות נדחתה על ידי בית הדין האזורי ובית הדין הרבני הגדול. הדיון בהליך חודש בחודש מאי 2022, ובשלב זה הורה בית הדין על מינוי אפוטרופסית לדיון לקטינים (להלן: האפוטרופסית). ביני לביני הגישה הנתבעת שתי עתירות לבית משפט זה בנוגע להליך המתנהל בעניינה, ועתירותיה נדחו על הסף (בג"ץ 4871/18 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול (2.7.2018); בג"ץ 4923/22 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים (20.10.2022)).

2. כעולה מטענות היועץ המשפטי לשיפוט הרבני (להלן: היועץ) ומנספחי הצדדים, בדיון שהתקיים בבית הדין ביום 21.3.2023 התברר כי הנתבעת לא יצרה קשר עם האפוטרופסית. במהלך הדיון דחה בית הדין השגות שהעלתה הנתבעת בנוגע לסמכותו העניינית לדון בהליך, והתרה בה כי אם לא תשתף פעולה עם האפוטרופסית "בית הדין ישקול לקנוס אותך [את הנתבעת] על ביז[ין] בית הדין". בהחלטה שניתנה לאחר הדיון הוסיף בית הדין והדגיש כי התרה בנתבעת ש"אם לא תשתף פעולה עם שירותי הרווחה ו/או עם האפוטרופא [...] וכמו כן אם לא תבצע החלטות בענין הסדרי השהות, יהיה בכך משום בזיון בית הדין, על כל המשתמע". בהמשך יצרה הנתבעת קשר עם האפוטרופסית, אך פגישה שתוכננה להתקיים עמה ביום 29.3.2023 – לא התקיימה, וזאת, לטענת הנתבעת, בשל טעמים רפואיים. בית הדין הורה לנתבעת להציג אישור רפואי מתאים, ומשהאישור לא הוגש החליט בית הדין ביום 16.4.2023 לחייב את הנתבעת בקנס בסך

2,000 ש"ח (להלן: הקנס הראשון), ובקנס נוסף בסכום זהה ככל שהפגישה עם האפוטרופסית לא תתקיים בתוך שבוע.

3. במקביל, פגישה שנקבעה ליום 24.4.2023 בין הנתבעת לגורמי הרווחה – אף היא לא התקיימה, ובסמוך לאותו מועד הודיעה האפוטרופסית שאף היא טרם נפגשה עם הנתבעת. נוכח זאת, ביום 27.4.2023 קבע בית הדין כי דיון שנקבע בהליך ליום 1.5.2023 בשעות הבוקר "יהיה לפי פקודת בזיון ביהמ"ש". בפתח הדיון ביום 1.5.2023 ביקשה באת-כוח הנתבעת להעלות "טענה מקדמית" ולהגיש ראיות בנוגע ל"דרך שבה האב היתל בביה"ד", אך בית הדין דחה את בקשתה בהדגישו כי מדובר בדיון לפי פקודת בזיון בית המשפט (להלן גם: הפקודה). כעולה מפרוטוקול הדיון, בית הדין שאל את הנתבעת ובאת-כוחה מספר פעמים באשר לסיבה לאי-קיום החלטותיו, והנתבעת פירטה את הטעמים שהובילו לאי-התייצבותה לפגישה עם האפוטרופסית ביום 29.3.2023, אך לא התייחסה לפגישה שנקבעה עם גורמי הרווחה ליום 24.4.2023.

4. בעקבות זאת, בהחלטה מיום 3.5.2023 השית בית הדין מספר חיובים כספיים על הנתבעת (להלן: החלטת הקנס השנייה). הוחלט לחייבה בקנס בסך 5,000 ש"ח בגין "ההפרות המתמשכות עד כה", ונקבע כי קנס זה "מבטל" את הקנס הראשון עקב "פגם פרוצדורלי" שנפל בהטלתו. כמו כן חייב בית הדין את הנתבעת בקנס נוסף, בסך 2,000 ש"ח, עבור "כל שבוע נוסף שבו [הנתבעת] תעמוד במצב של הפרת ההחלטות (פגישות עם שירותי הרווחה ועם האפוטרופא עד להגשת עמדתם)" (להלן: הקנס המתמשך). לצד האמור חייב בית הדין את הנתבעת בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 10,000 ש"ח "בגין הצורך במתן כל ההחלטות ושני הדיונים האחרונים", וכן בהוצאות לטובת התובע בסך 4,000 ש"ח "בגין שני הדיונים האחרונים".

בית הדין הסביר בהחלטתו כי השתלשלות העניינים מוכיחה "בבירור השתמטות וסרבנות של האם מקיום הוראות בית הדין", ופירט על מספר פגישות שנקבעו אך לא התקיימו. בית הדין הוסיף כי ניתן היה לברר את טענות הנתבעת בעניין מצבו הנפשי של התובע במסגרת בדיקת מסוגלות הורית, או בסיוע גורמי הרווחה והאפוטרופסית, אך הנתבעת מסרבת לשתף פעולה בהקשר זה.

5. כעולה מנספחי הצדדים, בסוף חודש מאי 2023 פנו גורמי הרווחה לבית הדין בבקשה לדחות דיון שנקבע ליום 5.6.2023, והסבירו כי הפגישה בינם לנתבעת טרם התקיימה ועתידה להתקיים רק לאחר מועד הדיון (ביום 12.6.2023). על רקע זה נתן בית

הדין החלטה ביום 28.5.2023, שבה ציין כי גורמי הרווחה מסרו ש"בשבועות האחרונים נערכו נסיונות רבים ע"מ לתאם פגישה בין העו"ס [...] והאם", וכי בעקבות בירור נוסף של מזכירות בית הדין מול שירותי הרווחה, נמסר כי "ניתנו לאם שני מועדים לפגישה במחלקה טרם הדיון המתוכנן, [ו] בא כח האם השיב בשמה שלא תוכל להגיע". נוכח האמור קבע הרכב בית הדין:

"אנו רואים בכך המשך הפרת ההחלטות ובזיון בית הדין ע"י האם, ונסיון ברור לגרום לעיכוב ההליכים, ובהתאם להחלטה האמורה [החלטת הקנס השנייה], מחייבים את האם בקנס לאוצר המדינה ע"ס 6000 ש"ח."

6. כפי העולה מהנספחים וההחלטות שהוגשו לעיוני, הדיון ביום 5.6.2023 התקיים כמתוכנן. למחרת – ביום 6.6.2023 – קבע בית הדין כי "הקנסות שהוטלו עד כה יעמדו בעינם" וכי במחלוקת בין הנתבעת לאפוטרופסית ולגורמי הרווחה בנוגע לסיכול הפגישות, "אנו בוחרים לתת אמון בגורמי המקצוע, בפרט מתוך היכרותנו זה מכבר את מידת שיתוף הפעולה מצד האם". בהמשך הודיעו גורמי הרווחה כי הנתבעת לא הגיעה עם הקטינים לפגישה שנקבעה ליום 12.6.2023, והביעו ביקורת על "חוסר שיתוף הפעולה המתמשך של האם במשך שנים". בעקבות זאת נתן בית הדין ביום 27.6.2023 החלטה שבה צוין:

"מאז [מתן החלטת הקנס השנייה] ועד היום נמנע משירותי הרווחה להגיש את עמדתם עקב סרוב והתחמקויות של האם משיתוף פעולה עמם. הודעתם האחרונה של שירותי הרווחה הועברה לתגובת האם, וזו לא טרחה אף להגיב. [...] האם מבזה ברגל גסה את החלטות בית הדין, ומונעת בדרך זו קיום של מפגשים, ולו מינימאליים בין האב לילדיו. לאור זאת, ובהתאם להחלטה הנ"ל [החלטת הקנס השנייה], בית הדין מחייב את [הנתבעת] בקנס לקופת המדינה ע"ס 6,000 ש"ח נוספים."

7. משהחלטת הקנס השנייה הובאה לעיוני, הוריתי לצדדים וליועץ להגיש את התייחסויותיהם לנושא, ובהמשך לבקשת הנתבעת קבעתי ביום 10.7.2023 כי ההליך דגן יעסוק בהחלטת הקנס השנייה וכן בקנסות מיום 28.5.2023 ומיום 27.6.2023 (להלן יחדיו: קנסות ההמשך).

8. היועץ סבור כי אין מקום להתערב בקנסות שהוטלו. הוא מדגיש כי ההליכים בעניינה של הנתבעת נמשכים לאורך שנים, במהלכן נמנעה הנתבעת מלקיים החלטות רבות של בית הדין, תוך שימוש לרעה בהליכי משפט ופגיעה בקשר של הקטינים עם אביהם. נטען כי בית הדין נהג בנתבעת במתינות יתרה, וכי הקנסות הושטו עליה לאחר שניתנו לה הזדמנויות רבות לקיים את החלטותיו ולאחר שהתאפשר לה לטעון בנושא. נוכח האמור, ונוכח השאיפה למנוע את המשך הנזק לקטינים, טוען היועץ כי הקנסות שהושטו על הנתבעת הם הולמים ומידתיים.

9. התובע סבור אף הוא כי אין מקום להתערב בקנסות. הוא טוען שהנתבעת פועלת כדי לעכב את ההליכים בעניין הקטינים תוך הפרת החלטות שיפוטיות רבות, וכי היא הוזהרה על ידי בית הדין פעמים רבות ללא הועיל. התובע מעלה טענות שונות לגבי התנהלותה הדיונית של הנתבעת לאורך השנים, ולשיטתו הנתבעת יוצרת כלפיו ניכור הורי ומונעת ממנו מלהיפגש עם הקטינים. עוד נטען כי הקנסות שהוטלו עד כה לא הרתיעו את הנתבעת מכיוון שיש בבעלותה ממון רב ונכסים.

10. הנתבעת, מצדה, מבקשת לבטל את הקנסות וההוצאות שבהם חויבה, וכן היא מבקשת מבית משפט זה לפעול "על מנת להוציא את הקטינים ממעגל הסכנה של התובע"; להעביר את בעניינם מבית הדין הרבני לבית משפט לענייני משפחה, ולמצער להרכב אחר; ולהורות על ניהול ההליך "מראשיתו" תוך ביטול ההחלטות שניתנו בו.

11. לטענת הנתבעת, בית הדין שגה בקבעו שהיא הפרה את החלטותיו בנוגע למפגשים. לגישתה היא "לא סרבה ו/או הפרה הוראה שיפוטית" וגורמי הרווחה הגישו דיווח "כוזב" בנושא. בתוך כך מפרטת הנתבעת על מספר פגישות שהוזכרו בהחלטות בית הדין: כך למשל, באשר לפגישה שנקבעה עם גורמי הרווחה ליום 24.4.2023 מסבירה הנתבעת כי ביקשה להקדים את הפגישה עקב צפי לסגירת כבישים בעיר מגוריה, אך העובדת הסוציאלית לא הייתה זמינה וממילא התברר שהנתבעת לא הייתה רשומה ביומן הפגישות של אותו היום.

12. הנתבעת מוסיפה כי ההחלטות על חיובה בקנסות לוקות בפגמים דיוניים שונים ואף ניתנו בחריגה מסמכות. לטענתה, בית הדין לא נתן לה את יומה לפני שחייב אותה בקנסות; מנע ממנה ומבאי-כוחה להציג מידע בדיון; ולא התיר את חקירתם של גורמים רלוונטיים. עוד היא טוענת שסדרי הדין בהליכים לפי פקודת בזיון בית המשפט מחייבים הגשת "תביעה חדשה המקבלת מספר חדש", הגשת תצהיר לתמיכה בטענות העובדתיות, ומתן אפשרות להגיש "תגובה סדורה" – מה שלא נעשה בענייננו.

13. לטענת הנתבעת, החלטות בית הדין מתעלמות מקביעות שיפוטיות שניתנו בעניינם של הצדדים בבית המשפט לענייני משפחה, ובפרט בפסק דין שניתן בחודש יולי 2022. מקביעות אלו עולה, כך טוענת הנתבעת, כי היא אינה "מנכרת" את הקטינים וכי אי-חידוש הקשר בין התובע וכינם נובע ממצבו הרפואי של התובע. לשיטתה, מדובר בשינוי נסיבות מהותי השומט את הבסיס תחת החלטות שניתנו בבית הדין ובבית המשפט הגבוה לצדק. עוד מלינה הנתבעת על כך שבית הדין מסרב עד היום לקיים "הליך הוכחות" סדור לשם בחינת טענותיה בנוגע לתובע. הנתבעת מוסיפה כי בית הדין התייחס אליה באופן בלתי-שוויוני לאורך ניהול ההליך, ופעל במטרה להביא "לשיתוק[ה]" ולמנוע ממנה להגן על עצמה ועל הקטינים.

14. בשולי הדברים מציינת הנתבעת כי הוטלו עליה "אשתקד" קנסות בגובה 55,000 ש"ח, וכי ביום 6.8.2023 נתן בית הדין החלטה שממנה עולה כי בכוננתו להוציא בעניינה "פקודת מאסר בעילת 'בזיון ביה"ד"'. הנתבעת טוענת כי היא מצויה "בלא מקורות הכנסה" וכי החיובים הגבוהים שהוטלו עליה עלולים להביאה לחדלות פירעון.

דין והכרעה

15. לאחר שעיינתי בהחלטות בית הדין, בעמדות הצדדים והיועץ ובנספחים, באתי לכלל מסקנה כי חלק הארי של הקנסות שהוטלו על הנתבעת – בדין יסודו, אך יש מקום להתערב באופן חלקי בהחלטת הקנס השנייה ולבטל את רכיב הקנס בסך 5,000 ש"ח שהושת במסגרתה.

16. סעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות מקנה לבית הדין, בין היתר, את הסמכות הקבועה בסעיף 6(1) לפקודת בזיון בית המשפט "לכוף אדם בקנס או במאסר לציית לכל צו [...]". כפי שנפסק, יש להטיל סנקציות אלו רק כאשר הטלתן עשויה להוביל לקיום הצו השיפוטי, ורק לאחר שמוצה השימוש באמצעים פוגעניים פחות (ראו: בש"פ 4961/22 פלונית נ' פלוני, פסקה 11 (11.8.2022); בש"פ 8958/22 פלוני נ' פלונית, פסקה 11 (22.1.2023)). תכלית הסנקציות שבסעיף 6(1) לפקודה היא להכביד על מפר הצו השיפוטי על מנת להביא לקיום הצו בעתיד, וכפי שנפסק בהקשר דומה:

"מטרה זאת דורשת, בראש ובראשונה, שהקנס או המאסר לא יהיו סמליים, אלא יכבידו ויקשו על הסרבן במידה ממשית שיהיה בה כדי לאלץ אותו לציית לצו השיפוטי.

אולם באותו זמן, מטרה זאת דורשת גם שמידת ההכבדה או הקושי לא תחרוג מעל המידה הנחוצה כדי להשיג את הציות לצו" (ע"פ 8000/98 מינא נ' ז'ובינו, פ"ד נה(4) 481, 491 (2001); ראו גם: בש"פ 8522/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 7 (11.1.2022)).

17. באשר להחלטת הקנס השנייה (מיום 3.5.2023): מן החומר הרב שהובא לעיוני, ואשר תמציתו פורטה לעיל, עולה כי החלטה זו ניתנה רק לאחר שבית הדין השתכנע שאין מנוס מהשתת סנקציה כספית על מנת להביא לקיום החלטותיו. לא מצאתי הצדקה להתערב בקביעה כי הנתבעת הפרה את החלטות בית הדין באופן שיטתי ומתמשך, אשר פגע פגיעה של ממש בניהול ההליך. בהקשר זה יש להדגיש כי החלטת הקנס השנייה ניתנה לאחר שהוטל על הנתבעת קנס קודם – הקנס הראשון, מיום 16.4.2023 – שאמנם בוטל בהמשך, אך הטלתו לא הרתיעה את הנתבעת מלהוסיף ולהפר את החלטות בית הדין.

18. טענת הנתבעת בנוגע למתכונת הדיונית של בקשות לפי פקודת בזיון בית המשפט – ובכלל זה הצורך במספר הליך חדש – הועלתה בעלמא וללא תימוכין כלשהם, ויש להדגיש כי הנתבעת ובאי-כוחה לא העלו כל טענה בנושא במהלך הדיון בבית הדין מיום 1.5.2023. מכל מקום, בנסיבות העניין לא שוכנעתי כי טענת הנתבעת לפגיעה בזכויותיה הדיוניות עקב מתכונת הדיון, מצדיקה כשלעצמה התערבות באיזה מן הקנסות שהוטלו עליה. אדרבא – לנתבעת ניתנה הזדמנות ראויה להציג את גרסתה בפני בית הדין, לרבות טרם מתן החלטת הקנס השנייה, וזכות הטיעון שלה לא נפגעה בהקשר זה. כאמור, כבר בדיון מיום 22.3.2023 התרה בית הדין בנתבעת כי התנהלותה עלולה להוות "בזיון בית הדין"; ובהמשך להתראת בית הדין בהחלטתו מיום 27.4.2023, הדיון מיום 1.5.2023 הוקדש כולו לשאלה מדוע לא יוטלו עליה סנקציות מכוח הפקודה. מפרוטוקול הדיון עולה, כאמור, כי הנתבעת ובאי-כוחה העלו אמנם טענות בנוגע למפגש שבעקבותיו הוטל הקנס הראשון (המפגש מיום 29.3.2023), אך לא הציגו מענה של ממש בנוגע לאי-קיום הפגישה מיום 24.4.2023. עוד עולה מפרוטוקול הדיון כי בקשת באת-כוח הנתבעת להגיש מסמכים לבית הדין, עסקה ב"טענה מקדמית" שאינה רלוונטית על פניה לסוגיית המפגשים – ומשכך, בניגוד לטענת הנתבעת, לא שוכנעתי כי דחיית הבקשה להצגת מסמכים פגעה בזכויותיה הדיוניות בהקשר הנוכחי.

19. משלא הוצגה בפני בית הדין הצדקה של ממש לאי-קיום חלק מהמפגשים, ובפרט המפגש מיום 24.4.2023, אני סבורה כי הטלת הסנקציות על הנתבעת מכוח החלטת הקנס השנייה הייתה ראויה. לא נעלמה מעיניי התייחסות הנתבעת בהליך דנן למפגש מיום

24.4.2023 (ראו פסקה 11 לעיל) – אך בנסיבות העניין, ומשנמנעה הנתבעת מלהעלות טענות אלו בזמן אמת, לא ראיתי מקום להידרש לטענותיה לגופן. למעלה מן הצורך אוסיף כי ספק אם גרסתה העובדתית של הנתבעת נתמכת בנספחים שצירפה לתגובתה – ואציין למשל כי האסמכתא בדבר "סגירת כבישי" עיר מגוריה, כדבריה, מעידה אך על סגירת רחוב מסוים לתנועת כלי רכב.

20. באשר לקנסות ההמשך: בטענות הצדדים והיועץ לא צוין כי התקיים דיון במעמד הצדדים טרם הטלת הקנסות הללו – אשר הוטלו, כאמור, מכוח הקנס המתמשך שהוטל ביום 3.5.2023 – ולא ברור אם נתבקשה או הוגשה תגובה בכתב מטעם הנתבעת טרם הטלתם. לפיכך, בנסיבות הפרטניות של המקרה דנן, ראיתי לבחון את טענותיה העובדתיות של הנתבעת בנוגע לתקופה שבגינה הוטלו קנסות ההמשך.

21. באשר לקנס מיום 28.5.2023: בית הדין ציין בהחלטתו כי בשבועות שקדמו למתן ההחלטה נעשו ניסיונות "רבים" לתאם פגישה עם הנתבעת, וכי הוצעו לה שני מועדים לפגישה לפני מועד הדיון אך בא-כוחה הודיע שלא תוכל להגיע. מנגד, הנתבעת טוענת כי במקור נקבעה פגישה עם גורמי הרווחה ליום 28.5.2023, אך פגישה זו נדחתה "ברגע האחרון על ידי הרווחה בגין 'אילוץ מדריכת העו'ס'" – וחרף זאת חייב אותה בית הדין בקנס, תחת ההנחה שהיא נושאת באשמה בגין אי-קיום הפגישה.

22. לתמיכה בכך הגישה הנתבעת תמליל שיחה שהתקיימה, לפי הנטען, בין נציגת משרד בא-כוחה (להלן: נציגת המשרד) לנציגת מחלקת הרווחה. בתמליל (מתאריך שאינו ידוע) מודיעה נציגת הרווחה כי אין אפשרות לקיים את הפגישה ביום 28 במאי, ומציעה לנציגת המשרד שני מועדים חלופיים: יום 4.6.2023 ויום 12.6.2023. לצד זאת, בנספחי הנתבעת נכלל מסמך שהוכתר כ"בקשת הבהרה" – אשר לא ברור אם הוגש לבית הדין, אם לאו, ואשר אינו נושא תאריך אך נכתב, ככל הנראה, לפני הדיון מיום 5.6.2023. במסמך זה ביקשה הנתבעת מבית הדין לבטל את החלטתו מיום 28.5.2023, וטענה כי משרד בא-כוחה פנה לרווחה על מנת לתאם פגישה והוצעו לו שני מועדים אפשריים – ביום 21.5.2023 או ביום 28.5.2023 – וכי הפגישה שנקבעה, בוטלה ביוזמת גורמי הרווחה.

23. אף אם אניח כי התמליל שהגישה הנתבעת מהימן ומדויק, לא שוכנעתי כי יש בביטול הפגישה מיום 28.5.2023 כדי להצדיק התערבות בהחלטת בית הדין – וזאת ממספר טעמים מצטברים.

24. תחילה יש להדגיש כי החלטת בית הדין לא אזכרה את הפגישה מיום 28.5.2023 באופן ספציפי, אלא צוין בה כי נעשו ניסיונות "רבים" לתאם פגישה עם הנתבעת. לפיכך לא מצאתי בסיס להנחת הנתבעת כי ביטול הפגישה מיום 28.5.2023 היה הסיבה הבלעדית לחיובה בקנס, ולכל היותר דומה שמדובר בחוליה אחת בשרשרת ארוכה של פגישות אשר לא קוימו עקב התנהלות הנתבעת. אוסיף כי גרסת הנתבעת בהליך שלפניי אינה כוללת מענה של ממש לטענת גורמי הרווחה (כפי שצוטטה על ידי בית הדין) לפיה "ניתנו לאם שני מועדים לפגישה במחלקה טרם הדיון המתוכנן" – קרי, הדיון מיום 5.6.2023 – "[ן]בא כח האם השיב בשמה שלא תוכל להגיע" (ההדגשות הוספו). כאמור, מבקשת ההבהרה שצורפה לנספחי הנתבעת אכן עולה כי הוצעו לה שני מועדים שקדמו למועד הדיון, אך מן התמלול שהגישה עולה כי לאחר ביטול הפגישה מיום 28.5.2023 הוצעו לה שני מועדים נוספים, שאחד מהם קדם למועד הדיון (יום 4.6.2023). הנתבעת לא פירטה בטענותיה כיצד השיבה להצעה זו, ומדוע לא ניתן היה לקיים פגישה עם גורמי הרווחה טרם הדיון שנקבע לצורך קידום ההליך.

אם כן, ניסיונה של הנתבעת להיתלות בדיעבד בטענה כי אחת הפגישות בוטלה שלא באשמתה, אין בו כשלעצמו כדי לשמוט את הבסיס תחת החלטת בית הדין – שכאמור אף אינה מציינת במפורש את אותה פגישה שבוטלה.

25. באשר לקנס מיום 27.6.2023: בית הדין נימק את הטלת הקנס בציינו כי הנתבעת מתחמקת מלשתף פעולה עם גורמי הרווחה – כך ש"עד היום" נמנע מהם מלהגיש את עמדתם – וכי הנתבעת אף נמנעה מלהגיב להודעתם האחרונה של גורמי הרווחה. הנתבעת, מנגד, טוענת כי קנס זה הוטל עליה בעקבות פגישה שנקבעה ליום 12.6.2023, שביטולה היה מוצדק מכיוון שלקטינים נקבע טיול שנתי לאותו היום. עוד טוענת הנתבעת שגורמי הרווחה הודיעו לה, לדבריה, "כי לא יתקיים מועד נוסף זולת מועד זה".

26. מהחלטת בית הדין מיום 27.6.2023 עולה שטרם הטלת הקנס הועברה עמדת גורמי הרווחה לעיונה של הנתבעת – אשר "לא טרחה אף להגיב" – והנתבעת לא טענה אחרת במסגרת ההליך שלפניי. משכך, ספק רב אם ההליך דנן הוא המקום המתאים לדון בשאלה אם הטיול השנתי היה הצדקה מספקת להפרת החלטתו של בית הדין. עם זאת, למען הסדר טוב אציין כי ההסבר שהציגה הנתבעת לביטול המפגש אינו מקובל עליי.

לשם תמיכה בטענותיה בהליך דנן הגישה הנתבעת, בין היתר, שני תמלילים נוספים של שיחות בין נציגת המשרד לגורמים ממחלקת הרווחה. באחד התמלילים מעדכנת נציגת המשרד שהפגישה לא תתקיים עקב הטיול השנתי, ונציגת הרווחה מאשרת

את קבלת ההודעה – ואולם, בניגוד לאופן שבו תיארה הנתבעת את הדברים, נציגת הרווחה מתייחסת בתמליל לקביעת מועד חלופי באומרה: "אני כרגע לא יכולה לתת לך, אני צריכה לתאם את זה" (ההדגשה הוספה). זאת ועוד: לפי התמליל השני, גורמת המזוהה כ"דוברת" מעדכנת את נציגת המשרד כי "הם אמרו לי 'אנחנו לא מבטלים, תודיעי לה שהפגישה מבחינתנו מתקיימת'". בתגובה מציינת נציגת המשרד, בין היתר: "אנחנו הודענו, זה שהם רוצים לקיים, שיקיימו [...] את יכולה להגיד להם בחזרה שאנחנו שולחים את האסמכתא והיא לא תבוא למפגש הזה [...] מבחינתנו זה מבוטל ויהי מה".

הנה כי כן, אף אם אקבל במלואה את גרסתה העובדתית של הנתבעת, הרי שהפגישה מיום 12.6.2023 בוטלה על ידה באופן חד-צדדי ובניגוד להוראתם המפורשת של גורמי הרווחה. בנסיבות העניין לא שוכנעתי כי הנתבעת הציגה הצדקה מספקת לביטול המפגש, בוודאי באופן שבו הדבר נעשה על ידה ועל ידי מי מטעמה.

27. לסיכום האמור לעיל, אני סבורה כי ההחלטה להשית על הנתבעת סנקציות כספיות הייתה ראויה, ככל שהדבר נוגע לקנס המתמשך ולקנסות שהוטלו מכוחו (ראו והשוו: בש"פ 3073/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 6 (9.6.2021)). סכום הקנסות המצטבר שהוטל על הנתבעת הוא אמנם על הצד הגבוה, אך תגובת הנתבעת אינה כוללת תימוכין לטענתה בדבר מצב כלכלי קשה – מה גם שמן המסמכים שהוגשו בהליך עולה כי הנתבעת לא טענה בפני בית הדין לקיומן של נסיבות אישיות או כלכליות מיוחדות המצדיקות הטלת סנקציה מופחתת. בנסיבות אלו, לא מצאתי להפחית את סכומי הקנס המתמשך וקנסות ההמשך (השוו: בש"פ 329/23 פלוני נ' פלוני, פסקה 8 (20.2.2023) (להלן: בש"פ 329/23); בש"פ 701/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (11.2.2018)).

28. עם זאת, מצאתי לנכון לעשות שימוש בסמכותי מכוח סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות ולהורות על ביטול הקנס החד-פעמי בסך 5,000 ש"ח אשר הוטל בהחלטת הקנס השנייה. כאמור לעיל, בית הדין הסביר באותה החלטה כי רכיב זה מוטל על הנתבעת "בגין הפרות המתמשכות עד כה" (ההדגשה הוספה), וכי רכיב זה "מבטל" קנס קודם אשר לקה בפגם פרוצדורלי. במקביל לכך הוטל על הנתבעת קנס נוסף, מתמשך, כמו גם הוצאות בסכומים משמעותיים. מכל האמור עולה כי רכיב הקנס החד-פעמי ממוקד בהפרות עבר של החלטות שיפוטיות – ואולם, בפסיקה נקבע לא אחת כי סנקציות מכוח הפקודה נדרשות לצפות פני עתיד, ואין להטילן במטרה להעניש את המפר על הפרות שכבר אירעו (ראו: בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (5.12.2018) (להלן: בש"פ 7491/18); בש"פ 1944/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 7 (22.4.2021)). לפיכך, לא שוכנעתי

כי הקנס החד-פעמי בסך 5,000 ש"ח היה נחוץ בנסיבות העניין לשם השגת תכלית סעיף 6(1) לפקודה (ראו והשוו: בש"פ 329/23, בפסקה 9).

29. לבסוף יש לחזור ולהדגיש כי הליכים מכוח סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות אינם האכסניה המתאימה להעלאת השגות "ערעוריות" על קביעות שיפוטיות של בית הדין או על החלטות דיוניות שנתן (ראו: בש"פ 7491/18, פסקה 7; בש"פ 3060/20 פלוני נ' פלונית, פסקה 13 (18.6.2020)). לפיכך לא מצאתי מקום להידרש לטענות שהעלתה הנתבעת בנוגע לאופן ניהול ההליך בבית הדין, או לנפקות פסק הדין שניתן בבית המשפט לענייני משפחה. מטעמים אלו אף אין להידרש לבקשת הנתבעת להעברת ההליך לערכאה אחרת או להרכב אחר ולביטול ההחלטות שניתנו בו.

מכיוון שההליך דנן עוסק אך ורק בסנקציות מסוג "קנס או מאסר" (ראו לשון סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות, ולשון סעיף 6(1) לפקודה), ההוצאות שהוטלו על הנתבעת לטובת התובע ולטובת אוצר המדינה, בגין הדיונים שקוימו בבית הדין, אף הן אינן נתונות לביקורת במסגרת ההליך דנן (השוו: בש"פ 329/23, בפסקה 10; בש"פ 4267/21 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (10.8.2021)).

30. סיכומי של דבר, הקנס החד-פעמי שהושת על הנתבעת בסך 5,000 ש"ח – יבוטל. יתר חלקי החלטות בית הדין יעמדו בעינם.

ניתנה היום, י"ד בחשוון התשפ"ד (29.10.2023).

הנשיאה (בדימ')